Fires o festes de maig?

Les Fires i Festes de Figueres són un jaciment antropològic que té una cronologia llarga que ha mutat en paral·lel a l'evolució històrica dels seus vilatans. La seva estratigrafia ens mostra diferents nivells. El primer tall ens assenyala el paper fonamental del mercat, de l'intercanvi en una societat agrícola on Figueres neix i creix fins a fer-se cap i casal de l'Empordà. Des de la Carta Pobla (1267) fins a l'atorgament (1419) per Alfons el Magnànim d'una altra fira que havia de començar vuit dies abans de la Santa Creu.

La festa és la recompensa natural a l'esforç

Un segon nivell, just quatre-cents anys (1819) més tard del naixement de la Fira de Santa Creu, veiem com el comú afegeix a la fira de maig un cartell de festes. El format de treball i de xerinola té ja el seu model, que als republicans els agradava anomenar Fires i Festes de Maig. L'etapa més coneguda, que es va modelant fins a 1975, on la ciutat busca en els seus actius la creació d'un programa de caràcter religiós i institucional primer contraposat amb la societat civil de les entitats que van formatjant els tipus de balls, corals, sardanes, cinema, partits de futbol, curses de bicicletes, obres de teatre, concerts de música. El tercer nivell, difícil de datar, és el pas cap a un programa atapeït d'actes que fa impossible que un ciutadà els pugui veure tots. Llavors apareixen tantes fires com models personals es volen viure, reviure o conviure. De pare de família amb nens, de joves que van a dormir tard o de jubilats que recreen mons de somnis perduts.

L'únic dia que la ciutat és compartida massivament pels seus estadants amb els forans és el primer de maig amb la Fira del Dibuix i la Pintura, on la ciutat retroba el vell mercat, ara amb formats i mercaderies diferents. Un encert del Casino Menestral que va saber transformar, ara fa tres decennis, un simple acte de pintors en un mercat sectorialitzat i de grans dimensions. És el dia que Figueres sembla la capital de l'Alt Empordà. Els carrers que abans acollien una gernació de vells pagesos avui reben una població completament terciaritzada. Sabem que la ciutat exerceix de cap de comarca a la tardor i l'hivern, per pur pes demogràfic, i perd aquesta distinció en els mesos d'estiu, quan el turisme massiu es fa amo de la costa. El costumari català ens mostra moltes festes que són la fi d'un procés de treball dur i suat. La festa és la recompensa natural a l'esforç, el premi a la recol·lecció. És inevitable interrogar-se: ens hem guanyat la festa sense fires?

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 06-05-2016 Pàgina 15

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/964195-fires-o-festes-de-maig.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui